

Олександр
Авраменко

ЕКСПРЕС-УРОКІВ УКРАЇНСЬКОЇ ДЛЯ ДІТЕЙ

книголав
Київ
2019

Дорогі діти!

Ми підготували для вас посібник, у якому вміщено 50 уроків. Опрацювавши їх, ви зможете влучно, дотепно й грамотно висловлювати свої думки. А допоможуть це зробити Квадрик, Трикутя й Кружко — мультиплікаційні персонажі телеканалу «ПЛЮСПЛЮС».

Наші герої, спілкуючись, іноді помиляються, проте не лінуються навчатися. Адже в народі кажуть: мудрі люди вчаться на помилках.

Кожен урок посібника має чітку будову:

- 1) життєва ситуація, у якій виникають непорозуміння між героями через мовні негаразди;
- 2) завдання для подолання допущених помилок у майбутньому й довідка з навчальним матеріалом;
- 3) малюнок, що сприятиме кращому засвоєнню теми.

Уважно читайте (а за потреби — перечитуйте!) текст кожного уроку, розглядайте малюнки, виконуйте творчі завдання та розгадуйте кросворди. Це сприятиме збагаченню словникового запасу, і ви впевненіше почуватимете себе в різних мовних ситуаціях.

Успіхів!

Автор

КОЛИ КУСАЮТЬ ЛІКТІ?

— Мені мама сказала: «Якщо не вивчиш уроки, потім будеш кусати лікті».

— А чиї лікті ти кусатимеш?
Свої чи її?

Прочитайте матеріал довідки й дайте відповідь на запитання Квадрика.

Довідка

Кусати лікті — стійка сполука слів (фразеологізм), тому її не треба сприймати буквально. Цей вислів означає «жалкувати», «виявляти досаду». Значення фразеологізмів треба запам'ятовувати. Використовуючи їх, можна більш влучно й дотепно висловити думку.

Поєднайте рисками фразеологізми та їхні значення:

<i>пекти раків</i>	}	<i>мовчати</i>
<i>копилити губи</i>		<i>ніяковіти</i>
<i>води в рот набрати</i>		<i>викривати</i>
<i>виводити на чисту воду</i>		<i>ображатися</i>

СТИРАЧКА, ГУМКА, ВИТИРАЧКА...

— Дай мені, будь ласка, витирачку.

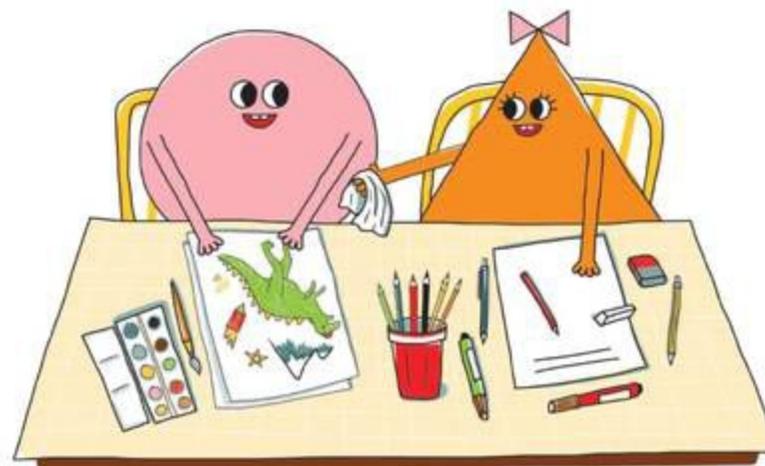
— Ось вона. Бери!

— Це ж ганчірка! А мені треба стерти зайву лінію на малюнку.

Опрацювавши матеріал довідки, з'ясуйте, як треба називати канцелярське приладдя, яким стирають написане.

Довідка

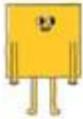
Слів *стирачка* й *витирачка* немає в українських словниках. **Стірка** — шматок тканини, яку використовують для витирання чого-небудь; ганчірка.

Гумка — шматок гуми, призначений для стирання написаного.

Гумкою (або *жуйкою*) також називають присмачений шматок гуми для жування: *м'ятна гумка, купи жуйку*.

А МЕНІ НЕ «СІРАВНО»

Спілкування в чаті:

— На вулицю вийду о п'ятій. На чому
будемо кататися — на самокаті чи роликах?

— Мені сіравно. 😊

— А мені не сьоравно. 😞

Опрацювавши матеріал довідки, виконайте завдання.

Довідка

Сіравно і *сьоравно* — суржикові слова, утворені від російської сполуки *всё равно*. Український літературний відповідник — **все одно** (усе одно).

Доберіть до типових суржикових слів українські літературні відповідники й запишіть їх.

Прівет! — ...
кстаті — ...
любимий — ...
вопше — ...

мусорник — ...
віддихати — ...
поняв — ...